

Princippet om skatteindeholdelse ved kilden bygger — ligesom forskellige andre principper i indkomstbeskatningen — på en ubrudt tradition, der går helt tilbage til 1803, da princippet blev nedlagt i en af de første engelske indkomstskattelove.

Princippet om skatteindeholdelse ved kilden anvendes på en række indkomstarter, således f. eks. renteindtægter, aktieudbytter samt leje- og forpagtningsindtægter. I vore dage foretages skatte-træk ved kilden også i lønindtægt og lign.; her anvendes siden 1944 den såkaldte Pay As You Earn-ordning (P.A.Y.E.), som er baseret på et kumulativt skattetræksystem og afviger fra det kildeskatte-træk, der praktiseres for andre indkomstarter.

Kildeskattesystemet (uden for Pay As You Earn-ordningen) fungerer i princippet på den måde, at almindelig indkomstskat (men altså ikke surtax) berigtiges efter standardraten hos den, der udbetaler indkomsten til erhververen. I nogle tilfælde skal den, der udbetaler indkomsten, tilbageholde skatten fra det beløb, han udbetaler den anden part, og indbetale skattebeløbet til det offentlige. I andre tilfælde når man det samme resultat ved at tillade den udbetalende part at beholde den skat, han har tilbageholdt, og samtidig nægte ham adgang til at fradrage ydelsen til den anden part ved opgørelsen af sin skattepligtige indkomst. I begge tilfælde bliver den berigtigede skat godskrevet indkomstmodtageren ved beregningen af hans skat; afhængigt af hans familiære status og samlede indtægtsniveau kan der blive tale om, at han yderligere skal betale surtax eller have et skattebeløb tilbagebetalt.

I løn og lign. nøjes man ikke med at foretage det unuancerede kildeskatte-træk efter standardrate, der som tidligere nævnt benyttes ved kildebeskatningen af andre indtægtsarter. Under P.A.Y.E. er skattetrækket i langt højere grad indrettet på at tage hensyn til lønmodtagerens endelige skattepligt. Dette opnås ved, at skattetrækket for den enkelte lønmodtager tilpasses til de fradrag, han skal have, og til den lempeligere beskatning, der skal ske af den laveste del af indkomsten. (Derimod er surtax uden for P.A.Y.E.-ordningen). Denne tilpasning sker ved, at hver lønmodtager tildeles en kode, der giver udtryk for hans fradragsmæssige stilling, og som i fornødent omfang tillempes, når lønmodtageren har biindtægter og lign. ved siden af lønnen, således at der ved skatte-trækket også opnås dækning for skatten af biindtægterne. Både arbejdsgiveren og lønmodtageren underrettes om den tildelte kode, og hvis lønmodtageren godkender den som korrekt, anvender arbejdsgiveren den — i forbindelse med de ud-

arbejdede skattetabeller — til at udfinde det beløb, der skal tilbageholdes i skat ved hver enkelt lønudbetaling. I skattetabellerne er der taget hensyn til de lavere skattesatser på de laveste indkomstrin. Endelig er P.A.Y.E.-ordningen baseret på det kumulative system, hvorefter skattetrækket ved hver lønudbetaling retter sig efter lønmodtagerens samlede (akkumulerede) indtægt og hans samlede (akkumulerede) fradrag for den forløbne del af beskatningsåret.

Under det kumulative system opsummeres (akkumuleres) lønmodtagerens indkomst fra måned til måned eller fra uge til uge gennem hele indkomståret. På tilsvarende måde akkumuleres hans fradragbeløb. Hver gang der skal berigtiges skat ved en lønudbetaling, reduceres de indkomster, der er akkumuleret indtil vedkommende lønningsdag, med de fradrag, der er akkumuleret indtil samme dag. Herved fremkommer den akkumulerede skattepligtige indkomst for den forløbne del af indkomståret, og skatten af denne indkomst aflæses i tabellen for den pågældende lønningsuge eller -måned. Den således beregnede skat reduceres med de skatter, som er tilbageholdt ved de tidligere lønudbetalinger i året, og differencen udgør den skat, der skal berigtiges ved den aktuelle lønudbetaling. Viser det sig ved den enkelte opgørelse, at der tidligere er tilbageholdt for meget i skat, tilbagebetales det for meget tilbageholdte beløb straks til skatteyderen. Kommer skatteyderen ud for en længere arbejds-løsheds- eller sygeperiode, behøver han dog ikke at vente, til han på ny kommer i arbejde, med at få den for meget trukne skat tilbagebetalt, idet han i sådanne tilfælde kan få tilbagebetalingen ved at henvende sig til skattemyndighederne.

Senest 14 dage efter udløbet af hver indkomstskattemåned, skal arbejdsgiveren til skatteopkræveren indbetale nettobeløbet af tilbageholdte skatter (efter fradrag af beløb, der er tilbagebetalt til lønmodtagerne) for indkomstskattemåned. Sammen med indbetalingen skal arbejdsgiveren indsende en underskrevet erklæring om størrelsen af det i alt tilbageholdte skattebeløb. Derimod skal han ikke her specificere, hvad lønnen og den tilbageholdte skat har udgjort for hver enkelt lønmodtager.

Efter udløbet af beskatningsåret skal arbejdsgiveren tilsende skattemyndighederne en redegørelse for de samlede skattetræk. Dette sker ved, at arbejdsgiveren indsender samtlige skattekort samt en liste, hvorpå han for hver enkelt lønmodtager anfører, hvad der i alt netto er trukket (eller eventuelt tilbagebetalt) i skat i det forløbne år. Skattemyndighederne undersøger derefter, om den